

være nødvendig; jeg sigter herved til de til §§ 43 og 44 stillede Forslag; disse Forslag tale formeentligt for sig selv, og navnlig gjælder dette med Hensyn til Forslaget til § 44. Det vil nemlig vistnok findes at være i sin Orden, at det er muligt for et vist Antal Medlemmer at opnaae Afvigelser fra de sædvanlige Regler, naar dertil maatte findes nogen særlig Grund. — Der er til Udvalgets Indstillinger kun stillet eet Underændringsforslag, nemlig til bets Nr. 7. Det er ganske vist, at Meningen af denne Indstilling vil blive tydeligere og klarere ved Underændringsforslaget, skjøndt jeg dog skulde troe, at det ikke i og for sig er nødvendigt, saasom vel neppe Noget vilde falde paa at lade Oplæsningen foregaae forinden Forhandlingen; men imidlertid kan det jo aldrig skade, at disse Ord „derpaa til“ tilføies. Udvalget har saaledes ikke Noget derimod at erindre. Dertil skal jeg for Dødelikket indskrænke mig.

Krieger: Jeg ønsker at henvende en Forespørgsel til Udvalget, nemlig, om det ikke har været bragt under Overvejelse at knytte en nærmere Bestemmelse til Anvendelsen af Forholdstalsvalgmaaden. Udvalget har opstillet den Fordring, at dens Anvendelse skal være betinget af, at den forlanges af et vist Antal Medlemmer, nemlig 12; men det har derhos, og det vistnok med god Grund, fordret, at der skal være den fulde Fraktion tilstede, for at et Medlem paa denne Maade kan blive valgt, saaledes at en Brøk ikke er tilstrækkelig, men at man, naar ikke Alle ere blevne valgte med fuld Quotient, gaar over til den almindelige Valgmaade for de Tilbagestaaendes Vedkommende. Dette vil vistnok ogsaa i Almindelighed føre til et hensigtsmæssigt Resultat; men jeg troer rigtignok, at det bliver noget tvivlsomt, naar Antallet af de Medlemmer, der skulle vælges til et Udvalg, bliver meget stort. Jeg sætter f. Ex., at dette skal bestaae af 10 eller 15 Medlemmer, og jeg beder bemærket, at Thinget selv ikke altid er Herre over, hvor stort et Udvalgs Medlemsantal skal være; i Almindelighed er det Tilfældet, men det er ikke fuldkomment Herre derover, naar der er Spørgsmaal om Fællesudvalg; thi, naar der kommer

en Indbydelse angaaende et saadant fra det andet Thing, vil man ikke og kan man ikke ret vel gjøre Vanskelighed, og Antallet kan da blive større, end det maaskee vilde tiltale selve Thinget. Naar man nu erkjender det for rigtigt, at Betingelsen for Anvendelsen af Forholdstalsvalgmaaden skal være, at den forlanges af 12 Medlemmer, og naar denne Tanke fastholdes ligeoverfor et Udvalg, der sammensættes af et stort Antal Medlemmer, da forekommer det Spørgsmaal mig ganske naturligt at opstaae, om der ikke var Grund til en Tilføielsesregel. Det Tal, som Udvalget har opstillet, nemlig 12, er omtrent Femtedelen af Forsamlingen, — da vi i Reglen jo ikke møde mandstærke, er det maaskee snarere imellem Fjerdedelen og Femtedelen, men jeg vil hellere sige: lad det være Femtedelen. Vilde det nu ikke være i Conseqvents med den hele Tankegang at tilføie en Bestemmelse, som gik ud paa, at hvis Udvalget skulde modtage et større Antal Medlemmer end 5, saa skulde kun disse 5 vælges efter Reglerne for Forholdstalsvalg, hvorimod de Andre skulde vælges paa den sædvanlige Maade. Vi have jo her ikke med et absolut Retfærdighedsprincip at gjøre; thi det ligger i Sagens Natur, at i saa Fald maatte denne Valgmaade altid være at anvende, saa kunde man ikke gjøre dens Anvendelse afhængig af, at den blev forlangt af nogle Medlemmer, men da maatte den ubetinget opstilles som den første; men det er et Hensigtsmæssigheds-spørgsmaal, og mit Spørgsmaal er da dette: vil ikke i Virkeligheden den gode og sunde Tanke, der ligger i denne Valgmaade, saare let fordærves, naar den udføres paa den Maade, at man ikke længere i Sandhed kan tale om Grupper, men saaledes, at 6 eller 5 eller maaskee 4 eller 3 vælge eet Medlem? Falder saa ikke Begrebet om Udvalg aldeles bort, og vil ikke Thinget, naar det skal træde sammen med den anden Afdeling af Rigsdagen, miste den Styrke, som ligger i at møde ved et virkeligt Udvalg? Jeg agter ikke at stille Underforslag i denne Retning, fordi det er et Spørgsmaal, der maa bedømmes efter et almindeligt Stjæn, som jo kan være tvivlsomt. Jeg vil lægge Sagen i Udvalgets og Forsamlingens Haand; hvis Udvalget ikke billiger den af mig